

Jeho Milost Císař Pán ráčil následující nejvyšší kabinetní list ke mně seslati:

Milý Pane z Pillersdorffů!

Abych dal Swým wěrným Pražanům opětňý důkaz Swého upřímného a otcowského o zem smýšlení a Swé péče o blaho království Českého, ukládám Wám, abyste wyslancům cestou přiměřenou k žádosti mně podané oznámil, jakž následuje:

1. Národnost Česká budiž položena za základ tak, že se Česká řeč we všech wětších státní správy a veřejného vyučování s řečí Německou w úplnou rovnost stawí.

2. K prwnímu Českému sněmu, který se co nejdříve wypíše, budtež powoláni všickni stawové země. Shromáždění toto budiž sestaweno ze zástupců národu, zvolených na základě takowém, aby skrze ně všechny důležitosti zemské rovnou měrou byly opatřeny a co možna nejvíce občanů mohlo woliti i wolenu býti: ono ma míti práwo o všech věcech zemských raditi se a rozhodowati.

Pročež powoluji k opakowané prosbě nynějších žadatelů, aby Českého sněmu nejprwé příštího následující zástupcowé byli účastni:

a) Všickni, kdožkoli posud práwo měli k sněmu přicházeti, toliko že nastoupí wzhledem měst královských ta změna, že woliti má

Seine Majestät der Kaiser haben das nachstehende Allerhöchste Cabinetsschreiben an mich herabgelangen zu lassen geruht:

„Gießer Freiherr von Pillersdorff!

Um meinen treuen Pragern einen wiederholten Beweis meiner offenen landesväterlichen Gesinnung und meiner Sorgfalt für das Wohl des Königreiches Böhmen zu geben, fordere Ich Sie auf, den Abgeordneten im geeigneten Wege auf das Mir überreichte Gesuch Folgendes zu bedeuten:

1. Die böhmische Nationalität hat durch vollkommene Gleichstellung der böhmischen Sprache mit der deutschen in allen Zweigen der Staatsverwaltung und des öffentlichen Unterrichtes als Grundsatz zu gelten.

2. Zu dem ersten, nächstens einzuberufenden böhmischen Landtage sind alle Stände des Landes zu versammeln. Diese Versammlung hat aus einer, alle Interessen des Landes umfassenden, gleichmäßigen Volksvertretung auf der möglichst breiten Basis der Wahlfähigkeit und Wählbarkeit mit dem Rechte, über alle Landesangelegenheiten zu berathen und zu beschließen, zu bestehen.

In Folge dessen genehmige Ich über ein neuerliches Ansuchen der dormaligen Petenten, daß an dem nächsten böhmischen Landtage nachstehende Volksvertreter Theil zu nehmen haben:

a) Diejenigen, welche bisher landtagfähig waren, mit der, die königlichen Städte betreffenden Abänderung, daß

b) královské hlavní město Praha dvanácte zástupců ze stavu městského, každé pak z ostatních královských měst tohoto království alespoň jednoho,
 c) každé jiné město venkowské, mající nejméně 4000 duší, rovněž jednoho poslance;

d) máli které město venkowské 8000 obyvatelů aneb více, může k sněmu Českému wyprawiti dwa poslance.

e) Wysoké školy Pražské má zastupowati Rector Magnificus a nadto fakultu jejich každou, rovněž jako i ústaw technický vždy jeden poslanec zláště.

f) K zastupování všech ostatních tříd obywatelstwa, kteréž nejsou obsaženy we člancích předeslaných, mají se z každého okresu vikariatního wyprawiti dwa poslanci.

K wolení zástupců národních má na wenku práwo každý občan, který platí daň, po městech pak každý měšťan.

Kdo woliti chce, na tom se dále i to wyžaduje, aby také byl dwacátý pátý rok stáří swého překročil. Kdo však wolen býti má, musí býti w zemi zrozen a nejméně třidcet let stár.

Woliti ani woleni býti nemo- hou tito: všecky pod opatrowání postawené osoby, pak všickni bankrotníci, pokud se newina jejich výroky soudními neoswědčila, a

b) die königliche Hauptstadt Prag Zwölf Vertreter aus dem Bürgerstande, jede der übrigen königlichen Städte des Königreiches aber wenigstens Einen,

c) jede andere Landstadt, welche wenigstens Viertausend Seelen zählt, gleichfalls Einen Deputirten zu wählen berechtigt ist.

d) Bei einer Bevölkerung von Achte-tausend Personen und darüber kann jede Landstadt Zwei Deputirte in den böhmischen Landtag senden.

e) Die Prager Universität ist durch den Rector-Magnificus, und überdieß jede Facultät derselben, sowie auch die Technik, je durch Einen Deputirten zu vertreten.

f) Zur Vertretung aller übrigen Volks- classen, welche nicht schon in den vor- stehenden Absätzen begriffen sind, hat jeder Vicariats-Bezirk Zwei Depu- tirte abzusenden.

Zur Wahl der Volksvertreter ist auf dem Lande jeder Staatsbürger be- rechtigt, welcher eine Steuer zahlt, in den Städten aber jeder Bürger. Außer- dem wird zur activen Wahlfähigkeit das zurückgelegte 25. Lebensjahr gefordert. Die passive Wahlfähigkeit hingegen wird durch die Landeseingeburt und durch ein Alter von mindestens 30 Jahren be- dingt. In beiden Beziehungen sollen aber von der Wahl und Wählbarkeit ausge- schlossen seyn:

Alle unter Curatel stehenden Perso- nen, ferner alle Creditare, so lange nicht ihre Unschuld durch gerichtliche Erkennt- nisse sichergestellt ist, und alle jene, welche wegen eines entehrenden Verbrechens,

wšickni ti, kteříž pro zločin cti zbawující aneb pro podobný těžký policejní přestupek u wyšetřování byli a za newinné prohlášení nejsou.

Ustanowení tato o rozmnožení a o způsobě wolení národního zastupitelstwa mají však jen potud platnost míti, pokud o tom cestou konstituční konečně jinak nebude uzawřeno.

3. Zřízení odpovědných nejvyšších ouřadů pro králowství České w Praze s rozšířeným okresem činnosti powoluje se.

4. Žádost o spojení zemí České, Morawské a Slezské pod jednou nejvyšší správou w Praze a se sněmem společným má býti předmětem rokování na sněmu Našich říší nejprwé příštím, kdežto swrchu řečené země Česká, Morawská a Slezská budou zastoupeny.

5. O zrušení soudů privilegowaných a wrchnostenských, o uwedení neodwislých soudů okresních i weřejného a ústního jednání, jakož i o zrušení všeho poddanství mají se wydati ustanowení způsobem konstitučním od nowých zemských stawů, a o wšecko to bude rowněž také můj ministr domácích záležitostí zláštní míti péči.

A však již nyní jest wůle má na tom, aby §. 10. patentu o poddaných od 1. září 1781, pak oba §§. 2. a 7. patentu o trestání poddaných od 1. září 1781. namístež za zrušené považowány byly, pokud

oder wegen einer derartigen schweren Polizei-Übertretung in Untersuchung gestanden, und nicht für schuldlos erklärt worden sind.

Diese Bestimmungen über die Verstärkung und Art der Wahl der Volksvertretung haben jedoch nur in so lange zu gelten, als hierüber im constitutionellen Wege nichts anderes definitiv beschlossen wird.

3. Die Errichtung verantwortlicher Central-Behörden für das Königreich Böhmen in Prag mit einem ausgedehnteren Wirkungskreise wird bewilligt.

4. Die Bitte um die Vereinigung der Länder: Böhmen, Mähren und Schlesien unter Einer Central-Verwaltung in Prag und unter einem gemeinschaftlichen Landtage, hat einen Gegenstand der Verhandlung auf dem nächsten Reichstage zu bilden, wobei die eben genannten Länder: Böhmen, Mähren und Schlesien vertreten seyn werden.

5. Die Aufhebung der privilegirten und Patrimonial-Gerichte, die Einföhrung unabhängiger Bezirksgerichte, des öffentlichen und mündlichen Verfahrens, wie auch die Auflösung des Unterthans-Verhältnisses sollen Gegenstände constitutioneller Beschlüsse der neuen Landstände, und die Aufgabe einer vorzüglichen Fürsorge Meines Ministeriums des Inneren seyn.

Doch will ich jetzt schon, daß der §. 10. des Unterthans-Patentes vom 1. September 1781, dann die beiden §§. 2. und 7. des Unterthans-Straf-Patentes vom 1. September 1781, in soferne dieselben den Vollzug der obrig-

připouštějí vykonávání rozkazů vrchnostenských bez ohledu ke předloženým odvolávacím ztížnostem poddaného.

O úplném odstranění roboty za náhradu jest w Mém patentě od 28. března 1848. již nařízeno.

Swobodné vykonávání všech náboženství křesťanských, jakož i židovského wedlé wíry katolické, kteráž se co církev státní udržuje, povoluje se.

Občanské postavení židů w Čechách, přiměřené času a poměrům místním, má se na sněmě Českém w zralé uwážení wzíti.

6. Samostatné zřízení obcí se zvláštní správou jmění obecního a swobodným wolením úředníků nařídilo se již a bližší ustanowení zákonní o věci té odkazují se rovněž ke sněmu domácím.

7. Žádosti o swobodu tisku jest již wyhowěno patentem od 15. března r. b. a od té doby wydaným prozatímním zákonem o tisku od 31. března r. b. Nowý zákon o tisku předloží se budoucímu sněmu říší Našich ku konečnému rozhodnutí.

8. Prosba o ochranu swobody osobní proti libowolnému zatýkání jest wyplněna nařízením Mého ministra domácích záležitostí od 28. března r. 1848. a přislíbením veřejného jednání.

9. Od nynějška mají w Čechách všickni ouřadowé veřejní

feitlichen Verfügungen ohne Rücksicht auf vorliegende Recurs-Beschwerden des Unterthans zulassen, sogleich als aufgehoben betrachtet werden.

Wegen gänzlicher Aufhebung der Robot gegen Entschädigung ist in Meinem Patente vom 28. März 1848 bereits die Verfügung getroffen.

Die freie Religionsübung der christlichen und des israelitischen Cultus neben der katholischen als Staatskirche aufrecht erhaltenen Religion wird zugestanden.

Die der Zeit und den Localverhältnissen angemessene bürgerliche Stellung der Juden in Böhmen hat einen Gegenstand reiflicher Erwägung am böhmischen Landtage zu bilden.

6. Eine selbstständige Gemeindeverfassung mit eigener Vermögensverwaltung und freier Wahl der Beamten ist bereits angeordnet, und die näheren gesetzlichen Bestimmungen hierüber werden gleichfalls auf den Landtag verwiesen.

7. Dem Wunsche nach Pressfreiheit ist bereits durch das Patent vom 15. März l. J. und durch das seitdem erlassene provisorische Pressgesetz vom 31. März d. J. entsprochen, und ein neues Pressgesetz wird dem nächsten Reichstage zur definitiven Schlußfassung vorgelegt werden.

8. Der Bitte um den Schutz der persönlichen Freiheit gegen willkürliche Verhaftungen ist durch den Erlass Meines Ministers des Inneren vom 28. März l. J. und durch das zugesicherte öffentliche Verfahren entsprochen.

9. Von nun an sollen in Böhmen alle öffentlichen Aemter und Gerichts-

a všechny soudy obsazeny býti jediňe osobami obojí řeči zemské mocnými.

10. Částeční zrušení a umenšení potravní daně jest již rozkázáno, a se strany obnowené prosby poslanců o další ulevení a možnali o úplné odstranění daně potravní w Praze z nejpotřebnějších potraw vůbec, zláště pak ze chleba, žita, ze žitné mouky a z piwa, počíná se již wyjednávání u ouřadů správovních.

11. Národní stráž netoliko pro města ale i pro wenkow jest povolena patentem od 15. března r. b. O jejím ozbrojení a uspořádání wydá se co nejdříve zvláštní zákon.

12. Týkaje se prosby o nový zákon wzhledem ke sbírání wojska, dána jest již přípowěd Mým kabinetním listem ode dne 24. března b. r.

13. Swobodné neobmezené práwo k žádostem jest již povoleno a práwo ke shromáždování se i k zřizování spolků bude základním zákonem státu určitéji uspořádáno.

14. O důkladné vzdělání a důstatečné nadání učitelů Českých i Německých, taktěž o přiměřené zřízení gymnasií a všech ústawů vzdělávacích dle nowého planu študií bude pečowati ministerium k tomu konci zřizené.

behörden nur durch Individuen, welche beider Landessprachen kundig sind, besetzt werden.

10. Die theilweise Aufhebung und Ermäßigung der Verzehrungssteuer ist bereits verfügt worden, und was die neuerliche Bitte der böhmischen Deputirten um weitere Mäßigung oder womöglich gänzliche Aufhebung der Verzehrungssteuer für die nothwendigsten Nahrungsmittel, insbesondere für Brot, Korn, Kornmehl und Bier in Prag betrifft, so wird hierüber bei den administrativen Behörden gleichzeitig die Verhandlung eingeleitet.

11. Die Nationalgarde, sowohl für Städte, als auch für das flache Land, ist durch das Patent vom 15. März l. J. bewilliget. Ueber die Bewaffnung und Organisirung derselben wird nächstens ein besonderes Gesetz erfolgen.

12. In Betreff der Bitte um ein neues Militär-Recrutirungs-Gesetz enthält mein Cabinetsschreiben vom 24. März d. J. bereits die Zusicherung.

13. Freies unbedingtes Petitions-Recht ist bereits zugestanden, sowie auch das Associations-Recht durch das Staats-Grundgesetz geregelt werden wird.

14. Für die gründliche Ausbildung und für eine ausreichende Dotation der böhmischen und deutschen Schullehrer wird ebenso, wie für eine zweckmäßige Einrichtung der Gymnasien und aller Bildungsanstalten durch einen neuen Studienplan im Wege des, zu diesem Ende errichteten Ministeriums des öffentlichen Unterrichtes Sorge getragen.

K žádosti Pražských studentův povolilo se již naprosto.

Co se týká žádosti, aby veškeré c. k. vojsko a všickni úřední státní na konstituci přísahali složili, tu se naději do důvěry a mírného uvážení, že wzejde přesvědčení všeobecné, že tato věc jediné w základním zákoně státním ustanowena býti může.

We Widni dne 8. měsíce dubna 1848.

Ferdinand m. p.

Dle nejvyššího rozkazu uwádím toto váženým pánům poslancům Pražským we známost s úplnou důvěrou, že w těchto nejmilostiwějších přiwoleních naleznou zeela uspokojující rukojemstwi za žádoucí wywinování ústawy vlastenské, a že se strany své ze wší síly o to se zasadí, aby přispíwali k upokojení mysli.

We Widni dne 8. měsíce dubna 1848.

Ministr domácích záležitostí:

Swobodný pán z Pillersdorffu m. p.

Die Petition der Prager Studierenden erhielt bereits die definitive Genehmigung.

Was die gebetene Mitbeeidigung des gesammten k. k. Militärs und aller Staatsbehörden auf die Constitution betrifft, so erwarte Ich von dem Vertrauen und einer ruhigen Würdigung die allgemeine Ueberzeugung, daß dieser Punct nur in dem Staatsgrundgesetze selbst festgesetzt werden kann."

Wien am 8. April 1848.

Ferdinand m. p.

In Vollziehung des Allerhöchsten Befehles setze ich die geehrten Herren Abgeordneten aus Prag mit dem vollen Vertrauen in die Kenntniß, daß Sie in den Allergnädigsten Zugeständnissen die beruhigendsten Garantien für die gewünschte Entwicklung der Constitution des Vaterlandes erkennen, und Ihrerseits nach Kräften zur gänzlichen Beruhigung der Gemüther einzuwirken bemüht seyn werden.

Wien am 8. April 1848.

Der Minister des Inneren:

Freih. v. Pillersdorff m. p.